

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIğI
Özel Kalem Müdürlüğü

19/03/2010

Sayı : B.050.KM.0000.11 – 12/631

Konu : Mülteci ve Sığınmacılar

GENELGE (2010/19)

İlgi: a- 1951 tarihli Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre SözleŐmesi ve 29 Ağustos 1961 tarih ve 359 sayılı Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair SözleŐmenin Onaylanması Hakkındaki Kanun.

b- 1967 tarihli Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin Newyork Protokolü.

c- 1994 tarihli Türkiye’ye İltica Eden veya BaŐka Bir lkeye İltica Etmek zere Türkiye’den İkamet İzni Talep Eden Münferit Yabancılar ile Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılara ve Olabilecek Nüfus Hareketlerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (16.01.2006 tarihli DeđiŐik)

d- Emniyet Genel Müdürlüğünün 2006 tarih ve 57 Sayılı Uygulama Talimatı.

Avrupa Birliği ile yürütülen müzakereleri sürecinde, ‘‘Adalet, zgrlk ve Güvenlik’’ baŐlıklı 24. Fasıl kapsamında yer alan ‘‘İltica ve G’’ konusunun önemli bir yeri bulunmaktadır.

Türkiye’deki iltica ve sığınma iŐlemleri esas itibariyle ilgide kayıtlı mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütülmektedir. Avrupa Birliği uyum sürecinde gerekli olan yeni yasal düzenlemelerin hazırlık alıŐmaları, BaŐbakanlık Makamınca 25 Mart 2005 tarihinde onaylanarak yürürlüğe giren ‘‘ İltica ve G Alanındaki Avrupa Birliği Müktesebatının stlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Eylem Planı’’ çerçevesinde devam etmekle birlikte, uygulamada karŐılaŐılan bazı sorunların ivedilikle giderilmesi gerekmektedir. Bu alanda yapılacak mevzuat çalıŐmaları sonuçlanıncaya kadar geçecek süre zarfında bazı hususlarda düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulmuŐtur.

Buna göre:

1- Ülkemizde iltica ve sığınma baŐvuru sahipleri ile mülteci ve sığınmacılar için düzenlenen ikamet tezkereleri 492 sayılı Harçlar Kanunu çerçevesinde ikamet harcına tabidir. Ancak ülkelerinden zorluklar içinde ayrılan ve düzenli bir geliri olmayan bazı kişiler ikamet harçlarını ödemekte büyük sorunlar yaŐamaktadırlar. Ayrıca illerimizi arasında da bu konuda uygulama birliğinin sağlanamadığı görülmektedir.

İlgi (d) Uygulama Talimatı uyarınca; iltica veya sığınma baŐvurusunda bulunan yabancılara,

serbest ikamet için belirlenen illerde yapılan ön mülakat sonucu İltica ve Sığınma Başvurusu Sahibi sıfatıyla “kimlik tanıtma belgesi” verilmekte ve re’sen 6 aylık ikamet tezkeresi düzenlenmektedir. Ancak, ikamet harçlarını ödeyemedikleri için ikamet tezkeresi alamayan iltica veya sığınma başvurusu sahipleri ile mülteci ve sığınmacılar da bulunmaktadır.

Bakanlığımızca statü tanınan ve 3. Ülkelere çıkışına izin verilen bazı sığınmacıların, gecikme faizleri ile birlikte bu harçları ödeyemedikleri için yurttan çıkışlarında aksamalar yaşanmaktadır.

492 sayılı Harçlar Kanununun 88. maddesi “Aşağıda yazılı yabancılara ikamet tezkeresi harçsız olarak verilir: a) Türk okullarında veya fakültelerinde okuyan öğrenciler ve... d) Mali durumlarının bozuk olduğuna ikamet tezkeresi vermeye yetkili makamlarca kanaat getirilen yoksullar,”...” hükmüne haizdir.

Bu hüküm çerçevesinde; iltica- sığınma başvurusu yapan kişiler veya mülteci ve sığınmacılardan, mali durumları bozuk olanlar ve öğrencilerden ikamet harcı alınmayacaktır.

Bilindiği üzere; 5683 Sayılı Yabancılara Türkiye’de İkamet ve Seyahatleri Hakkındaki Kanununun 3. Maddesi, İl Emniyet Müdürlüğü, Pasaport, Yabancılar Şube Müdürlükleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin 17 ve 27. Maddeleri gereğince; “illeri dahilinde bulunan yabancıların ikamet, çalışma, vize, öğrenim, evlenme, mülk edinme ve diğer amaçlarla ikamet tezkeresi taleplerine ilişkin müracaatların alınarak, uygun görülen taleplerin mevzuat dahilinde re’sen yerine getirilmesi ve ikamet tezkerelerinin tanzimi ile tanzim edilen ikamet tezkerelerinin ilgililere teslimi İl Emniyet Müdürlüklerine bağlı Yabancılar/ Pasaport - Yabancılar Şube Müdürlüklerinin” yetki ve sorumluluğunda bulunmaktadır.

İltica veya sığınma başvurusu sahipleri ile mülteci veya sığınmacıların mali durumlarının bu harcı ödemeye yeterli olmadığına ilişkin beyanlara doğrultusunda, ikamet ettirildikleri İl Emniyet Müdürlüğü Yabancılar/ Pasaport – Yabancılar Şube Müdürlüklerince en geç (15) işgünü içinde gerekli değerlendirmeler yapılarak işlem sonuçlandırılacak ve mali durumlarının bu harcı ödemeye yeterli olmadığı belirlenenler ile hakkında kanat edinilemeyenlere ikamet tezkeresi harçsız olarak düzenlenecek ve aynı gün Pol-Net Bilgi Sistemine veri girişi yapılacaktır.

Bu genelgenin yürürlüğe girmesinden önce tahakkuk etmiş ancak tahsil edilememiş aikamet harç ve cezaları tekrar değerlendirilecek, ilgililerin 492 sayılı Kanununun 88. Maddesi kapsamında olduğunun tespiti halinde, ikamet harç ve cezası alınmayacaktır.

Bununla beraber, harçsız ikamet tezkeresi düzenlenmiş iltica veya sığınma başvurusu sahipleri ile mülteci ve sığınmacılardan, yanıltıcı beyanda bulunanların tespit edilmesi halinde, geriye dönük ikamet harç ve cezaları tahakkuk ettirilecektir.

2- 2006 tarih ve 57 Sayılı Uygulama Talimatı çerçevesinde;

- a- Türkiye’de yasadışı bulunduğundan dolayı, güvenlik birimlerince yakalananlara,
- b- Türkiye’de yasadışı göçe karıştıptından veya işlediği bir suçtan dolayı sınır dışı edilenlerden veya ülkemize girmesi men edilenlerden her nasılsa tekrar Türkiye’ye girenlere,
- c- Türkiye’den yasadışı yıllardan çıkış yapmak isterken yakalananlara,

- d- Türkiye’de yabancı statüsünde yasal olarak ikamet etmekte iken ikamet sebebi ortadan kalktığı için (çalışma izin süresi biten, öğrenimini tamamlayan, ikamet izin süresi biten, vize muafiyet süresi biten vb.) ülkemizi terk etmesi gerekenlere,
- e- Yabancı statüsünde yasal ikameti devam ederken suç işlediği için sınırdışı edilmesine karar verilenlere,

İltica – Sığınma başvurusu yapma imkanı sağlanmıştır. Bu çerçevede, yasadışı göçmenler yakalanmalarından itibaren sınır dışı edilinceye kadar geçecek süre zarfında, iltica-sığınma başvurusu yapmak istedikleri takdirde başvuruları mutlaka alınacak ve ilgi (d) Uygulama Talimatı hükümleri dikkate alınmak suretiyle gerekli işlemler yapılacaktır.

3- İltica-sığınma başvurusu yapan kişiler ile mülteci ve sığınmacılara, 2006 tarihli Türkiye’de Oturan Yabancıların Nüfus Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik çerçevesinde yabancılar numarası verilmesi uygulamasında sıkıntılar olduğu, birçok kişinin bu numarayı alamadığı tespit edilmiştir. Oysa yabancıların Türkiye’de buldukları süre içinde resmi ve özel iş ve işlemlerinde bu numaraları kullanmaları esastır. Bu numaraların ilgililerine zamanında verilmemesine iltica- sığınma başvurusu yapan kişiler ile mülteci ve sığınmacıların eğitim, sağlık ve sosyal yardım gibi hizmetlere ulaşımında aksaklıklara yol açmaktadır.

Bu nedenle, Emniyet Genel Müdürlüğü (Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ve Yabancılar Hudut İltica Dairesi Başkanlığı) ile Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından gerekli çalışmalar yapılarak, 01.05.2010 tarihinden itibaren (6) ay ve daha fazla süreyle ikamet izni verilecek yabancılar ikamet tezkeresi düzenlenirken, aynı anda yabancılar numarası da (ikamet sahibi ve refakatinde kayıtlı olanlar dahil) ikamet tezkerelerine yazılacaktır.

Ayrıca Bakanlığımızca; sığınmacı olarak veya insani nedenlerle üçüncü ülkelere çıkış izni verilen yabancıların, Türkiye’den ayrılmasına müteakip, durum en geç (1) hafta içinde Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne bildirilerek, verilmiş olan yabancılar numarasının pasif hale getirilmesi sağlanacaktır.

4- İltica-sığınma başvurusu yapan kişiler ile mülteci ve sığınmacılarla ilgili verilerin, kişisel verilerin korunmasına ilişkin ilkeler ile ulusal ve uluslar arası standartlar dikkate alınmak suretiyle korunması sağlanacaktır.

Bu çerçevede, iltica- sığınma başvurusu sahipleri ile mülteci ve sığınmacılarla ilgili yazılı ve elektronik verilen yetkili olmayan kişilerin erişemeyeceği şekilde nmuhafaza edilmesi sağlanacaktır. Bahse konu kişilere ilişkin yazılı veriler kilitli dolaplarda veya odalarda saklanacak, bu kişilerle ilgili yazışmalar hizmete özel-gizlilik derecesi ile yapılacaktır.

Bu verilerin gizliliği çerçevesinde; iltica ve sığınma başvurusu sırasında mülakatçı ve çevirmen-tercüman olarak kullanılacak kişiler Valilik onayı ile görevlendirilecektir. İltica ve sığınma başvurusu reddedilmiş kişiler ile halen başvurusu incelenenler çevirmen-tercüman olarak kullanılmayacaktır.

Mülteci ve sığınmacıların serbest ikamet ettiği bütün şehirlerde, İl Emniyet Müdürlüğü Yabancılar/Pasaport ve Yabancılar Şube Müdürlüklerinde iltica ve sığınma talebinde

bulunanların mlakatlarının yapılacağı ve bilgisayarla donatılmış mülakat odası mutlak suretle sağlanacaktır. Mülteci ve sığınmacılarla yapılan mülakatların gizlilik çerçevesinde yürütülmesine zen gösterilecektir.

Mülakat yapan personelin mutlaka sivil giyimli olmasına hassasiyet gösterilecektir.

5- Yukarıda belirtilen hususlara Valilikler ve ilgili personel tarafından titizlikle riayet edilecek, bu yöndeki uygulamalar mülkiye müfettişleri ile Emniyet Genel ;Müdürlüğüne bağlı teftiş ve denetim birimleri tarafından denetlenecektir.

İl Valileri ve emniyet birimleri tarafından konuya gerekli duyarlılığın gösterilmesi ve herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesini arz ve rica ederim.

Beşir ATALAY
İçişleri Bakanı

[Belgeyi pdf formatında bilgisayarınıza indirmek için tıklayınız.](#)